

Az Ázsiai és Csendes-óceáni Térség Hatodik Nyelvészeti Diákolimpiája

2024. április 7 – 21.

Feladatok

- Figyelmesen hallgasd meg és kövesd a felügyelők utasításait!
- A verseny öt órán át tart. A feladatsor öt feladatát összesen hat lapon találod. A feladatokat bármilyen sorrendben megoldhatod.
- A versenyhez nem használhatsz semmilyen elektronikai eszközt, kézzel írott vagy nyomtatott segédletet vagy egyéb külső forrást.
- Ha kérdésed van a feladatokkal kapcsolatban, kézfeltartással jelezd a felügyelőnek! A felügyelő a zsűrivel való konzultáció után fogja megválaszolni a kérdésedet.
- A megoldások leírásának szabályai:
 - A feladatléírást ne másold le!
 - Az egyes feladatok megoldásait írd külön-külön lapokra!
 - Ne írd a válaszlapon a háttoldalára!
 - Minden egyes lapra írd rá a nevedet, a feladat számát és azt, hogy az adott lap az adott feladat levezetésének hanyadik lapja például:

Név	...
# feladat	5
# oldal	1 / 3

Név	...
# feladat	5
# oldal	2 / 3

Név	...
# feladat	5
# oldal	3 / 3

az ötödik feladat első/második/harmadik lapja a háromból.

Ha nem követed az utasításokat, előfordulhat, hogy a megoldásodat nem tudjuk azonosítani.

- Hacsak a feladatléírás nem rendelkezik másképp, le kell írnod a mintázatokat és szabályokat, amiket a megoldás során felismertél! Ha nem teszel így, a megoldásod nem kap teljes pontszámot.

A verseny feladatai nem publikálhatók, amíg a hivatalos APLO honlapon nem publikáltuk őket <https://aplo.asia>. A publikálásig ne hozd nyilvánosságra, ne terjeszd a feladatokat vagy tartalmukat!

Feladatok

1. Feladat (20 pont) Itt van néhány mondat tutuba nyelven illetve magyar fordításaik:

1. me ve urede am
<i>Ő készítette a laplapodat.</i>	7. e ote niu man dokta noku
<i>Te fogod hozni az orvosom kókusztejét.</i>
2. sube noku a sile boe nona
<i>A főnököm oda fogja adni a disznóját.</i>	8. nno ote niu an boe
<i>Én hoztam a disznó kókuszdaráját.</i>
3. o ve ti man tasim
<i>Te készítetted a testéred teáját.</i>	9. arivitamaute bulana ma ati vidin boe
<i>A macskája megharapta a disznó farkát.</i>
4. viriu ma an toa bulaku
<i>A kutya megette a tyúkomat.</i>	10. mesaku mo sor vamol aku
<i>A feleségem ránézett a narancsomra.</i>
5. ma an toa
<i>Ő megette a csirkehúst.</i>	11. arivitamaute bulan mera noku a an masi
<i>A pasim macskája meg fogja enni a halat.</i>
6. ka sor batuna
<i>Én rá fogok nézni a fejére.</i>	12. nno ve taŋa non tamana
<i>Én készítettem az ő apjának a táskáját.</i>

(a) A Tutuba szigetén, ahol a tutuba nyelvet is beszélik, egy bizonyos állat egy tulajdonságot és egy tárgyat is szimbolizál. Ez az állat a gazdagság és a hatalom jelképe. Mely állat lehet ez?

(b) Fordítsd le magyarra:

13. **nno an boe non sube**
14. **a ati toa ana**
15. **o sor arivitamaute**

(c) Fordítsd le tutuba nyelvre:

16. *A kutyád megette a hal fejét.*
17. *Ő hozta a kókuszhéjadat.*
18. *Én oda fogom adni a narancslevemet.*

(d) Párosítsd kifejezéseket a jelentéseikkel:

19. baheo amiu	A. <i>a mi vendégünk (a tiéd is)</i>
20. nani bulara	B. <i>a mi anyánk (nem a tiéd)</i>
21. tinamam	C. <i>a kecskéjük</i>
22. voi noda	D. <i>a ti cápahúsotok</i>

△ A tutuba nyelv az ausztronéz nyelvcsalád óceáni ágához tartozik. Nagyjából 500 ember beszéli Vanuatun.

A **ŋ** egy mássalhangzó.

A *laplap* egy hagyományos étel Vanuatuban. A kókuszt sokféleképpen használják: a héjat pohárként, a héjon belül található fehér részt ételként (ezt őrölt formában *kókuszdarának* hívjuk), a héjon belül található folyadékot pedig italként (ezt hívjuk *kókusztejnek*).

— Kobayashi Tsuyoshi

Feladatok

2. Feladat (20 pont) Itt van néhány mondat wemba wemba nyelven illetve fordításaik magyarra véletlenszerű sorrendben:

1. kali lar	A. <i>rossz lélek</i>
2. kali mir	B. <i>nagy orr</i>
3. katjin mir	C. <i>vörös szemek</i>
4. kurrki mir	D. <i>agy</i>
5. marti karr	E. <i>ajtó</i>
6. marti katjin	F. <i>szemhéj</i>
7. miRk-purrp	G. <i>áradás</i>
8. purrp	H. <i>fej</i>
9. purрпи lar	I. <i>tető</i>
10. puRt kurrk	J. <i>könnyek</i>

(a) Párosítsd kifejezéseket a jelentéseikkel, ha adva van, hogy a **puRt** azt jelenti, hogy *füst*.

* * *

Alább talász néhány szót és kifejezést wemba wemba nyelven illetve magyar fordításait véletlenszerű sorrendben:

11. kalki tjina	K. <i>lábcsonatok</i>
12. kalki werp	L. <i>kenguru</i>
13. kurri	M. <i>orrlyuk</i>
14. murti kalk	N. <i>polip</i>
15. murti paR	O. <i>folyó</i>
16. paR	P. <i>rövid folyó</i>
17. paR manya	Q. <i>rövid fa</i>
18. putj	R. <i>talp</i>
19. putji karr	S. <i>gerinc</i>
20. putji tjina	T. <i>bot</i>
21. wartipi kalk	U. <i>has</i>
22. wartipi kurri	V. <i>lábujj</i>
23. wartipi liti	W. <i>hajadon (házasodás előtt álló) lány</i>
24. wartipi tjina	X. <i>fiatal kenguru</i>

(b) Párosítsd kifejezéseket a jelentéseikkel!

(c) Fordítsd le magyarra: 25. **kalk** 26. **katjin** 27. **liti**

Az egyik szónak két jelentése van. Add meg mindkettőt!

(d) Fordítsd le wemba wemba nyelvre: 28. *öreg kenguru* 29. *ujj* 30. *koponya*

(!) A válaszokon kívül nincs szükség további magyarázatra, és azt nem is értékeljük.

(folytatás a következő oldalon)

Feladatok

△ A wemba wemba nyelv a pama-nyunga nyelvek kuluni ágához tartozik. A nyelv mára kihalt. Egykor a Murray folyó és mellékfolyóinak mentén beszélték az ausztráliai Victoria tartomány észak-keleti részén illetve Új-Dél-Wales községe és déli részein.

A **ng**, **ny**, **rr**, **rt** és **tj** mássalhangzók. A **R** szimbólum egy ismeretlen **r**-szerű mássalhangzó helyén áll. — Vlad A. Neacșu

3. Feladat (20 pont) Néhány bambara szó a franciából származik. Alább felsoroltunk néhányat ezek közül az eredeti francia szavakkal és jelentésekkel:

francia	bambara	jelentés	francia	bambara	jelentés
bāk	bāki	<i>bank</i>	brɔs	brɔsi	<i>ecset</i>
trē	terē	<i>vonat</i>	ābargo	ābarigo	<i>embargó</i>
spɔr	sipɔri	<i>sport</i>	enerzi	enerizi	<i>energia</i>
mɛrsɛnɛr	mɛrisɛneri	<i>zsoldos</i>	ɛskro	ɛsikoro	<i>csaló</i>
marɔ	marito	<i>kalapács</i>	arikoɔɛr	arikoweri	<i>zöldbab</i>
obɛrziɲ	obɛrizini	<i>padlizsán</i>	ɛtɛrnet	ɛtɛrineti	<i>internet</i>
furɲo	furuno	<i>kályha</i>	ʃarɔbɔ	sarabɔ	<i>szén</i>
deɛr	deɛri	<i>sivatag</i>	sɛgɔpɔr	sɛgɔpuru	<i>Szingapúr</i>
militer	militere	<i>katonaság</i>	lyksābur	likisāburi	<i>Luxemburg</i>
nɔrɔvɛz	nɔriwɛzi	<i>Norvégia</i>	prezidā	perezidā	<i>elnök</i>
ɔɛr	wɛrɛ	<i>üveg</i>	tɔɔʃ	(1)	<i>fáklya</i>
mɛrkyr	mɛrikiri	<i>higany</i>	gitar	(2)	<i>gitár</i>
trāspɔr	tarāsipɔri	<i>közlekedés</i>	frās	(3)	<i>Franciaország</i>
traktɔɛr	tarakiteri	<i>traktor</i>	ɛspektɔɛr	(4)	<i>nyomozó</i>
ɛpinar	ɛpinari	<i>spenót</i>	marɔs	(5)	<i>március</i>
skanɔɛr	sikanɛri	<i>fénymásoló</i>	ʒardɛ	(6)	<i>kert</i>
sɛktɔɛr	sɛkitere	<i>szektor</i>	dirɛktɔɛr	(7)	<i>igazgató</i>
seminɛr	seminɛri	<i>tanóra</i>	ɛtamaʒɔr	(8)	<i>központ</i>
gard	garadi	<i>őr</i>	mɔɔrfin	(9)	<i>altatószer</i>
grɛs	geresi	<i>Görögország</i>	ɛfɔrmatik	(10)	<i>informatika</i>

Egészítsd ki az üres helyeket (1–10)!

△ A bambara nyelv a mande nyelvcsaládhoz tartozik. Nagyjából 4,1 millió ember beszéli Maliban.

Az célnyelvi szavakat, mondatokat és kifejezéseket fonetikai átírással adtuk meg. A **ʃ**, **ʒ**, **ɔ** és **w** mássalhangzók. A **ɑ**, **ɔ**, **ɛ**, **ə**, **œ** és **y** magánhangzók. A jel arra utal, hogy a magánhangzót nazálisan (orrszerűen) ejtik. — Oh Haenaem

Feladatok

4. Feladat (20 pont) Itt van néhány mondat mairaszi nyelven illetve magyar fordításaik:

1. omo obae avu nayomnai	<i>Üldöztem a nagypapámat.</i>
2. eeme domba teosnyai	<i>Mi feláldoztuk a bárányt.</i>
3. sika nasai uratu imbiemnyai	<i>A fekete macska elejtette a halat.</i>
4. neme uratu neii navairjonnev	<i>Te elkaptad a kicsi halakat.</i>
5. tat naii nabae nani navaseen
bumbuemnyai	<i>A kicsi gyerek ütögette a fáradt apját.</i>
6. eme tat javiit mesionyev	<i>Ti elrejtettétek a gyerekeket a kosárral.</i>
7. aasi nevwer domba nayemnyev	<i>A nagy kutyák üldözték a bárányokat.</i>
8. eme onggwasa teoiei	<i>Ti levágtátok a hajamat.</i>
9. eme nebae fuati avwer uvuoiei	<i>Ti megmerítettétek a nagy hálójukat a vízben.</i>
10. nebae avu javii asai maimaitavemai	<i>A nagypapád viszegette a fekete kosarat.</i>
11. ebae bembe newas namor buenggei	<i>A mérges disznóitok megütötték az arcát.</i>
12. obae nani jerung narovot navairjemai	<i>Az apám meghúzta az íjhúrt a kezével.</i>

A 9-es és 10-es számú mondatnak 2-2 fordítása van, de itt mi csak egyet-egyed adtunk meg.

(a) Fordítsd le magyarra:

13. **omo domba nesai maitavomnev**
14. **neme eebae jerung imbionai**
15. **eeme eenggwasa eerovot uvuosei**
16. **omo fuati aii teonggai**

(b) A következő mondat nyelvtanilag helytelen (nem része a beszélők nyelvi rendszerének):

17. **tat neii javii avwer imbiemai**

Magyarázd meg, hogy miért!

(c) Fordítsd le mairaszi nyelvre:

18. *Mi feláldoztuk a nagy halakat.*
19. *Én úsztattam a fekete kutyádat.*
20. *Ti elrejtettétek a nagypapáját a hálóval.*
21. *Te ütögetted a kicsi kosarukat a kezekkel.*

△ A mairaszi nyelv a mairaszi nyelvcsaládhoz tartozik. Nagyjából 2500 ember beszéli a Indonézia Nyugat Pápua nevű tartományában.

ng = *n* a hang szóban; **y** = *j* a játék szóban.

— Kazune Sato, Kim Mingju

Feladatok

5. Feladat (20 pont) Itt van néhány egyenlőség az ao nyelv csungli dialektusában:

- (1) **tenemri ka + metsyri asym = tenem ser metsyri pezy**
- (2) **liri pezy + semyr maben pungu = tenem ser metsy maben tyko**
- (3) **tenet + ti = metsy maben pungu**
- (4) **metsy maben trok × pungu = lir anasy**
- (5) **teri ana × ana + rokyri asym = telang tyko maben tenet**
- (6) **semyr maben ti + liri ana = tenem ser metsy**
- (7) **tyko × trok = tenemri pezy**
- (8) **lir anasyri pezy – lir maben pungu = tenem maben tyko**
- (9) **teri asym × trok = lir anasy maben ti**

(a) Írd le az elsőtől a kilencedikig egyenlőséget arab számokkal, ha adva van, hogy a **metsy maben ti** értéke 18.

(b) Írd le az ao nyelv csungli dialektusában: 10, 31, 36, 58, 93.

Ha a pontos fordítást nem lehet megadni a megadott adatok alapján, minden lehetséges megoldást adj meg!

△ A csungli egyike az ao nyelv öt dialektusának; az ao nyelv a sino-tibeti nyelvcsaládhoz tartozik. Nagyjából 130 ezer ember beszéli az indiai Negalandban.

A **y** magánhangzó.

— Vlad A. Neacșu

Főszerkesztő:

- Hoju Cha

Szerkesztők:

• Ethan Chi	• Diego Ostoja-Kowalski
• Shinjini Ghosh	• Pan Tung-lö
• Zdravko Ivanov	• Alekszandr Piperszki
• Jerome Jochems	• Kazune Sato
• Kim Mingju (technikai szerkesztő)	• Panawat Tiacharoen
• Kobayashi Tsuyoshi	• Henry Wu
• Tamila Krashtan	• Jaeyeong Yang
• Vlad A. Neacșu	

Magyar szöveg:

- János Egressy

Külső munkatársak:

- Oh Haenaem

Sok szerencsét!